

**QORTI TAL-MAĠISTRATI (GHAWDEX)
ĠURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI ĠENERALI**

**MAĠISTRAT DOTTOR BRIGITTE SULTANA
LL.D., LL.M (CARDIFF) ADV. TRIB. ECCL. MELIT.**

Illum, il-Ġimgħa, 3 ta' Frar 2023

Rikors Ĝuramentat numru: 88/2017 BS

Michael Hili u Margaret Hili

-vs-

**Mario Gatt għan-nom tal-kumpanija Gatt Properties
Limited; George Said u George Farrugia għan-nom tal-
kumpanija Zomman Company Limited**

SENTENZA PRELIMINARI

Il-Qorti;

A. Preliminari:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-atturi¹ illi ppremettew:

---

¹ Fol. 1 sa 4.

- (1) ILLI permezz ta' konvenju datat tmienja (8) ta' April tas-sena elfejn u tlieta (2003) il-konvenuti [*sic*] kienu ntrabtu illi jbiegħu [*sic*] favur ir-rikorrenti il-ħanut [*sic*] mingħajr l-arja tiegħu u *in shell form* mingħajr numru iżda ser ikun magħruf bl-ittra 'B' *fil-ground floor level* ta' korp bini fi Triq il-Ħamrija, [ix-]Xewkija, Għawdex u *l-garage in shell form* u mingħajr l-arja tiegħu, li kellu jinbena *fil-ground floor level* tal-istess korp ta' bini u dan għal prezz kumplessiv ta' erbgħha u għoxrin elf lira Maltin (LM24,000) pari għal ġamsa u ġamsin elf disa' mijja u ġamest Ewro (€55,905);
- (2) ILLI fuq l-istess imsemmi konvenju r-rikorrenti konjugi Hili kienu ġallsu lill-Vendituri s-somma ta' erbat elef u tmien mitt lira Maltin (LM4,800) pari għal ġdax-il elf mijja u wieħed u tmenin Ewro (€11,181), liema pagament sar bħala depožitu akkont tal-prezz kif jirriżulta mill-istess konvenju;
- (3) ILLI minkejja l-isforzi tar-rikorrenti l-kuntratt finali relattiv baqa' ma sar[x] u dana għar-raġunijiet imputabbli lill-konvenuti jew min minnhom u llum l-imsemmi konvenju tilef l-effetti legali tieghu kollha;
- (4) ILLI minkejja li l-konvenuti gew interpellati diversi drabi għar-rifuzjoni tad-depožitu akkont tal-prezz fl-ammont ta' ġdax-il elf mijja u wieħed u tmenin Ewro (€11,181), fosthom permezz ta' ittra legali datata 16 ta' Novembru 2016 u ittra uffiċjali ta' Frar 2017, il-konvenju [*sic*]² baqgħu inadempjenti.

Talbu għalhekk lil din il-Qorti:

- (1) Tiddikjara illi l-konvenju datat tmienja (8) ta' April tas-sena elfejn u tlieta (2003) iffirmat bejn il-partijiet fir-rigward tal-bejgh ta' rikorrenti il-hanut [sic]³ mingħajr l-arja tiegħu u *in shell form* mingħajr numru iżda ser ikun magħruf bl-ittra 'B' *fil-ground floor level* ta' korp bini fi Triq il-Ħamrija, [ix-]Xewkija, Ghawdex u *l-garage in shell form* u mingħajr l-arja tiegħu, li kellu jinbena *fil-ground floor level* tal-istess korp ta' bini, tilef l-effetti legali tiegħu kollha u dana peress illi l-kuntratt finali baqa' qatt ma' gie [sic] ppublikat minħabba raġunijiet imputabbli eskluživament lill-konvenut(i);
- (2) Konsegwentement tordna lill-konvenuti jroddu lura s-somma ta' ġdax-il elf mijja u wieħed u tmenin Ewro (€11,181) li r-rikorrenti ġallsu lilhom fuq l-imsemmi konvenju bħala depożitu akkont tal-prezz, flimkien mal-ispejjeż u l-imgħaxijiet legali mid-data tal-konvenju sad-data tal-ħlas effettiv.

Bl-ispejjeż kollha kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali kontra l-konvenuti illi minn issa huma [i]ngunti għas-subizzjoni.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti⁴ li eċċepew:

1. ILLI preliminarjament it-talbiet tar-rikorrenti hija nulla u mingħajr effett għaliex il-konvenju li għalih q[i]egħda ssir referenza mir-rikorrenti fir-rikors ġuramentat tagħhom illum skada u ma għandux validità ai termini tal-ligi u dan

---

² Il-Qorti tifhem li hawnhekk ma jistax ikun hemm dubbju li r-rikorrenti riedu jgħidu li 'l-vendituri' ossia, il-konvenuti f'dawn il-proċeduri baqgħu inadempjenti.

³ Il-Qorti tifhem li hawnhekk kella jintqal "ta' bejgh lir-rikorrenti [...]."

⁴ Fol. 15 sa 16.

- jgħiduh “ex admissis” ir-rikorrenti stess fir-rikors promotur tagħhom;
2. ILLI dejjem preliminarjament u mingħajr preġudizzju għas-suespost it-talbiet tar-riorrenti hija llum il-ġurnata preskritta ai termini tal-Artikolu 2156(f) tal-Kodiċi Ċivili (Kap. 16 tal-Liggiet ta' Malta);
  3. ILLI dejjem mingħajr preġudizzju l-intimati ma għandhom ebda ammont x'jagħtu lir-riorrenti;
  4. ILLI għalhekk it-talbiet tar-riorrenti għandhom jiġu kollha miċħuda bl-ispejjes [sic].

Fliet l-atti;

Rat il-kopja fotostatika tal-konvenju in mertu ppreżentata mill-atturi b'nota tat-8 ta' Ġunju, 2018 u l-kopja fotostatika ta' nota ta' estensjoni tal-konvenju li ġeddet it-terminu tal-istess sad-19 ta' April, 2005;⁵

Rat li fl-udjenza tat-13 ta' April, 2018 il-kawża ġiet differita ghall-provi dwar l-eċċeżżjonijiet preliminari;⁶

Rat li fl-udjenzi tat-12 ta' Ottubru, 2018, is-7 ta' Diċembru, 2018, l-1 ta' Frar, 2019, id-29 ta' Marzu, 2019, l-24 ta' Mejju, 2019, l-10

---

⁵ Nota a fol. 21, kopja tal-konvenju a fol. 22 sa 23. Il-konvenju għie esibit għal darb'oħra ma' tħrika tat-8 ta' Marzu, 2021 – tħrika a fol. 70 sa 71 bil-kopja tal-konvenju a fol. 72 sa 73, din id-darba b'kopja wkoll ta' nota ta' estensjoni a fol. 74.

⁶ Verbal a fol. 20.

ta' Lulju, 2020, is-6 ta' Novembru, 2020 ingħataw differiment għal probabbli transazzjoni;⁷

Rat li din il-kawża giet assenjata lil din il-Qorti kif presjeduta fil-5 ta' Marzu, 2021;⁸

Rat li fl-udjenza tal-24 ta' Novembru, 2021 l-atturi ddikjaraw l-istadju tal-provi tagħhom magħluq;⁹

Rat in-nota ppreżentata mill-konvenuti seduta stante fil-15 ta' Lulju, 2022 bid-dokumenti maħruġa mir-Registru tas-Socjetajiet li juru li s-soċjetà *Gatt Properties Limited* bin-numru C17748 għandha lil Mario Gatt bħala azzjonist, direttur, u rappreżentant għidizzjarju mentri *Zomman Company Limited* għandha lil George Farrugia u George Said fl-istess karigi;

Rat li fis-seduta tal-15 ta' Lulju, 2022 il-konvenuti ddikjaraw l-istadju tal-provi tagħhom magħluq;

Rat 1-atti l-oħra kollha tal-kawża, inkluż id-dokumenti esibiti u verbali kif ukoll it-traskrizzjonijiet tax-xhieda kollha u affidavits;

Semgħet it-trattazzjonijiet finali tal-abбли difensuri tal-partijiet li saret waqt is-seduta tat-18 ta' Novembru, 2022;

Rat li fl-istess seduta tat-18 ta' Novembru, 2022 il-kawża giet differita għal-lum għas-sentenza preliminari dwar l-eċċeżzjonijiet preliminari;

B. Provi:

Semgħet ix-xhieda bil-ġurament u rat dik magħmula bil-proċedura tal-affidavit, ta':

---

⁷ Verbali a fol. 38, 39, 40, 43, 44, 53, u 54.

Mario Gatt, rapprežentant ta' waħda mis-soċjetajiet konvenuti, xehed¹⁰ in subizzjoni prodott mill-atturi li l-konvenju mal-atturi gie ffirmat fit-8 ta' April, 2003. Jikkonferma li l-atturi kienu hallsu depožitu ta' erbat elef tmien mitt liri maltin (Lm4,800). Jgħid li l-kuntratt finali ma sarx.

Rigward il-permessi għal bini jgħid li dawn ma ġargħu. Jgħid li l-kuntratt ma sarx għax ma giex imħedded. Jgħid ukoll li ma raddx lura d-depožitu lill-atturi.

Għad-domanda jekk kienx lest li jirrifondi d-depožitu mingħajr imgħax jinsisti li l-partijiet kienu għaddejjin bi trattattivi iżda ma waslux fi ftehim aħħari. Jgħid li kienu qed jippruvaw jaslu f'soluzzjoni għaliex huma (il-vendituri prospettivi) kellhom id-depožitu għandhom. Jerga' jgħid li d-depožitu ma ngħatax lura.

In kontroeżami,¹¹ jgħid li sa fejn jaf huwa l-konvenju qatt ma gie mġedded. Iżid li mill-2003 jekk xi darba rċevew ittra kien “dan l-aħħar [...] forsi sena ilu, jekk irċevejna.”¹² Iżid li wara dawk is-snin kollha jaħseb li m'għandhom jagħtu xejn lura lill-atturi “għax preskritt”.

Michael Hili, l-attur, prodott in subizzjoni mill-konvenuti, xehed¹³ illi huwa wara l-konvenju u fi hmistax(15)-il sena

---

⁸ Ref. fol. 68 sa 69.

⁹ Verbal a fol. 79.

¹⁰ Fol. 24 sa 30.

¹¹ Fol. 31 sa 32.

¹² Bil-kawża ġiet irregistrata fl-14 ta' Novembru, 2017 u l-konvenju huwa datat 1-2003.

¹³ Fol. 33 sa 36.

m'għamel xejn ghajr din il-kawża għax kien jgħid lu li jimxu bl-irġulija. Iżid iżda li huwa dejjem kien jitlobhom il-flus.

In kontroeżami¹⁴ jgħid illi l-konvenju sar darba u ma ġiex imġedded. Jgħid li wara l-konvenju saret biss l-ittra uffiċjali ta' Frar, 2017 u mbagħad il-kawża. Iżid li huwa ma jafx ta' min huma s-socjetajiet li jidhru fuq il-konvenju.

Margaret Hili, l-attriċi, xehdet permezz ta' affidavit.¹⁵ Tispjega li hi u żewġha ffirmaw il-konvenju tat-8 ta' April, 2003 mal-konvenuti sabiex jixtru garaxx bil-permess ta' hanut. Tgħid li l-prezz tal-fond kien ta' erbgħha u għoxrin elf liri maltin (Lm24,000) ċjoè ġamsa u ġamsin elf disa' mijja u ġumes ewro (€55,905) u li dakinhar li gie ffirmat il-konvenju huma ġallsu ssomma ta' ġdax-il elf mijja u wieħed u tmenin ewro (€11,181) bħala depožitu.

Tgħid li beda għaddej iż-żmien u l-bini tal-garaxx ma nbediex. Tgħid li huma kien jkellmu lil George Farrugia li kien jgħidilhom li kollex sew u l-permessi dalwaqt joħorgu. Tgħid li hawnhekk indunaw li allura permessi tal-bini ma kienx hemm. Tgħid li ż-żmien baqa' għaddej bil-bini ma nbeda qatt. Iżżejjid li kemm George Farrugia kif ukoll Mario Gatt kienu jserrħulhom rashom li l-proġett kien ser isir. Iżżejjid li wara skoprew illi l-permessi ma kinux inħarġu billi l-konvenuti kien kkommettew irregolaritā meta waqqgħu kamra antika.

Tkompli li għalkemm huma talbu lill-konvenuti sabiex jagħtuhom id-depožitu lura, dawn bdew iġibu l-iskuži u baqgħu ma ġallsu xejn lura.

Tippreżenta sensiela ta' ritratti li juru sit mhux mibni.¹⁶

In kontroeżami¹⁷ tgħid li preżenti meta ġie ffirmat il-konvenju kien hemm George Said, George Farrugia u Mario Gatt però ma tafx liema kumpanija kienet rappreżentata minn min.

Tispjega li matul il-ħmista(15)-il sena li għaddew, wara li ġie ffirmat il-konvenju, hi u żewġha kienu jkellmu lil George Farrugia rigward id-depožitu.

In rieżami¹⁸ tgħid li d-depožitu ma ntraddx lura però qatt ma qalulhom li ma thallasx jew li mhux ser jintradd lura. Tinsisti li kienu jgħidulhom li ser jimxu bl-irġulija u li għalhekk hija kienet tifhem li ser jagħtuhom id-depožitu lura.

George Farrugia, rappreżendant ta' waħda mis-soċjetajiet konvenuti, xehed¹⁹ li huwa kellu sehem mis-sit li kellu jiġi žviluppat inkluż fil-proprietà li dwarha ffirmaw konvenju l-atturi. Jgħid li kien sar konvenju mal-atturi u li hu kien firmatarju fuq il-konvenju.

Jispjega li l-kuntratt finali tal-bejgh ma sarkx għax il-permessi kienu miżmumin u l-bini ma nbediex.

Jaċċetta li l-atturi ħallsu depožitu u li huwa ma raddilhomx lura dan id-depožitu minkejja li l-kuntratt miftiehem ma sarkx. Jgħid li ma jistax jitkellem għal haddiehor. Iżid li ma jafx min żamm

---

¹⁴ Seduta tal-15 ta' Lulju, 2022 – traskrizzjoni mhux paġinata.

¹⁵ Fol. 59 b'dokumenti annessi a fol. 60 sa 62.

¹⁶ Ritratti a fol. 60 sa 62.

¹⁷ Seduta tal-15 ta' Lulju, 2022 – traskrizzjoni mhux paġinata.

¹⁸ Seduta tal-15 ta' Lulju, 2022 – traskrizzjoni mhux paġinata.

¹⁹ Fol. 63 sa 66.

id-depožitu mhallas mill-atturi. Jiċċara li l-ftehim sar ma' Zomman Company Limited li tagħha huwa kien direttur.

Jgħid li skont hu d-depožitu għandu jintradd lura lill-atturi minkejja li l-konvenju skada u dan abbażi tal-irġulija.

Ċ. Ikkunsidrat:

Preliminari:

Permezz ta' din il-kawża l-atturi qed jitkolbu lil din il-Qorti tiddikjara illi l-konvenju ffirmsat minnhom mal-konvenuti fit-8 ta' April, 2003 illum tilef l-effetti tiegħu u dana billi l-kuntratt finali ta' bejgħ qatt ma ġie ffirmsat għal ragunijiet li jaħtu biss għalihom il-konvenuti. Talbu għalhekk sabiex il-konvenuti jiġu kkundannati jirrimborsawhom fis-somma ta' ħdax-il elf mijja u wieħed u tmenin ewro (€11,181) liema somma kienet thallset mill-atturi bħala depožitu akkонт tal-prezz.

Min-naħha tagħhom il-konvenuti jilqgħu għat-talbiet tal-atturi billi jgħidu li l-konvenju li jagħmlu referenza għalih l-atturi skada irrimedjabilment b'dan li t-talbiet atturi huma għalhekk nulli u mingħajr effett. Jeċċepixxu wkoll il-preskrizzjoni kwinkwennali ai termini tal-Artikolu 2156(f) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Isostnu ulterjorment li fi kwalunkwe każ l-ebda ammont m'huwa dovut minnhom lill-atturi.

Ikkunsidrat Ulterjorment:

Illi din hija sentenza in parte relattiva għall-eċċeazzjonijiet preliminari mqajma mis-soċjetajiet konvenuti.

Is-soċjetajiet konvenuti jqajmu żewġ eċċeazzjonijiet preliminari:

1. waħda li fl-essenza tagħha tgħid li ġaladabra l-konvenju in mertu skada irrimedjabilment, mela allura l-atturi ma kellhomx baži li jintavolaw din l-azzjoni abbaži tiegħu, u;²⁰
2. oħra li teċċepixxi l-preskrizzjoni kwinkwennali ai termini tal-Artikolu 2156(f) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.²¹

Relattivament għall-ewwel ecċeżżjoni, jingħad li kif issoktaw jgħidu l-Qrati nostrani f'diversi deċiżjonijiet konsistenti tagħhom; il-fatt li konvenju jiskadi irrimedjabilment ifisser li dan jtitlef l-effetti legali kollha tiegħu relattivament għall-promessa ta' bejgħ u xiri, l-obbligazzjonijiet li din iġġib magħha, u r-rimedji li toffri l-Ligi sabiex jiġi infurzat konvenju fejn dan jinżamm effettiv bil-proċedura relattiva applikabbi.

Konvenju li jiskadi ma jitlifx iż-żda l-effetti tiegħu relattivament għar-ritorn ta' depożitu mhallas fuqu, anzi; il-Qrati tagħna ssoktaw jgħidu bil-kontra u čjoè li fejn konvenju jithalla jiskadi irrimedjabiment, kull parti għali:

[...] terġa' tirritorna għall-istat li kienet fih qabel ma sar il-ftehim għalhekk, ebda waħda minnhom li ġadet parti f'dak il-konvenju ma tiġi ssofri xi telf-finanzjarju minħabba f'illi l-kuntratt tal-bejgħ ma jkunx sar.²²

L-istess ingħad fid-deċiżjoni mogħtija nhar 1-4 ta' Diċembru, 1950 mill-Qorti tal-Appell fl-ismijiet *Ellul Carmelo vs Said Raffaele pro et ne*, fejn ġie ritenu:

---

²⁰ Eċċeżżjoni numru wieħed (1) fl-ewwel pagna tar-Risposta Ĝuramentata liema pagna tinsab a fol. 15 tal-proċess.

²¹ Eċċeżżjoni numru tnejn (2) ukoll fl-ewwel pagna tar-Risposta Ĝuramentata liema pagna tinsab a fol. 15 tal-proċess.

²² Cassar Joseph vs Farrugia Victor, COA 3/9/1993 Vol.LXXVII.II.316.

Ebda ratifika posterjuri ma setgħet terġa['] toħloq dik l-obbligazzjoni, li tilfet l-effikaċja tagħha, għalhekk kwalunkwe ratifika li saret bejn l-appellant u l-propjetarji tal-fond dominanti wara l-gheluq tat-terminu stabbilit mill-liġi [sic] ma setgħetx tippreġudika d-dritt kweżit ta l-appellat [sic] li jinħall mill-obligu tal-konvenju.²³

Ukoll fid-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti Kummerċjali nhar it-18 ta' Novembru, 1988 fl-ismijiet *Ciantar Aldo vs Vella Alfred* fejn ġie ritenut:

Had tħalli mill-kontendenti ma implimenta dan il-konvenju fit-terminu tal-validità tiegħu, u l-anqas ma ħadu l-miżuri ġudizzjarji li trid il-liġi biex jinfurzaw id-drittijiet u l-obbligi reciproki stipulati fil-konvenju. F'sitwazzjoni simili, ir-riżultat ikun li l-partijiet jirritornaw għall-i'status quo ante', il-konvenut kellu l-mezzi a disposizzjoni biex jinforza l-bejgħ imma huwa m'għamel xejn u m'għandu xejn x'jillamenta fir-rigward jekk mhux l-inaktività tiegħu.²⁴

Ir-ritorn għall-istatus quo ante stante konvenju li sempliċiment jithalla jiskadi jimplika r-rifużjoni ta' kwalunkwe ħlas li jkun sar fuq il-konvenju favur min għamlu. L-istess ma jkunx neċċesarjament il-każ fejn konvenju ma jithalliekk jiskadi iż-żda jiġi infurzat bil-manjiera li tippermetti l-Ligi fejn imbagħad, jew jiġu infurzati l-bejgħ u x-xiri jew, f'każ fejn dan ma jistax isir; tittieħed deċiżjoni favur it-telf jew ir-ritorn tad-depožitu mħallas tenut kont tal-manjiera li bih tkun tħallas l-istess u/jew ir-raġunijiet għalfejn l-att finali ta' kompravenditā ma jkunx seħħix.

---

²³ Vol.XXXIV.A.I.280.

²⁴ Vol.LXXII.IV.828.

Kwistjonijiet li f'każ fejn konvenju jithalla sempliciment jiskadi,
Qorti ma jkollhiex għalfejn tidħol fihom.

F'dan il-każ, il-konvenju tħallha sempliciment jiskadi, u dan kif jaqblu l-partijiet li lkoll jammettu li l-konvenju skada mingħajr ma gie estiż u mingħajr ma sar l-att finali ta' kompravenditā.

Fuq dan, din il-Qorti tosserva li tul il-proċeduri quddiemha, qabel ingħata d-differiment għal din is-sentenza parżjali, l-atturi talbu u ottjenew il-ħruġ ta' taħrika ta' xhud sabiex jixhed in-Nutar Kristen Dimech. Din it-taħrika ma gietx segwita bin-Nutar qatt ma xehed. Magħha, iżda, kienet giet annessa kopja fotostatika tal-konvenju in mertu munit b'nota ta' tiġid. B'dan iżda li l-istess tiġid kien sad-19 ta' Otturbu, 2005 fejn allura, għalkemm jirriżulta żball f'dak li qalu x-xhieda li l-konvenju originali qatt ma gie mġedded, tali terminu mġedded ukoll skada irrimedjabilment.

Din il-Qorti hija għalhekk tal-fehma, kif sostanzjata wkoll minn deċiżjonijiet varji posterjuri għal din tal-lum – inkluz dawk iċċitat i supra – li galadarba l-konvenju skada irrimedjabilment, kull parti għandha tirritorna ghall-istat li kienet fiq qabel ma sar l-istess konvenju, b'dan li ebda waħda minnhom m'għandha ssofri xi telf finanzjarju.

Dan iżda, jibqa' suġġett għad-deċiżjoni rigward it-tieni eċċeżżjoni tas-soċjetajiet konvenuti.

Is-soċjetajiet konvenuti jeċċepixxu l-preskrizzjoni kwinkwennali ai termini tal-paragrafu "f" tal-Artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Din il-proviżjoni taqra hekk:

2156. *L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' ħames snin:*

[...]

(f) *l-azzjonijiet għall-ħlas ta' kull kreditu ieħor li ġej minn operazzjonijiet kummerċjali jew minn ħwejjeġ oħra, meta l-kreditu ma jkunx jaqa', skont din il-ligi jew ligħejiet oħra, taħt preskrizzjoni aqsar, jew ma jkunx jirriżulta minn att pubbliku;*

Dan 1-Artikolu għandu jinqara flimkien mas-subinċiż numru wieħed (1) tal-Artikolu 2160 li jrid illi:

2160. (1) *Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, m'għandhomx effett jekk il-partijiet li jeċċepu hom, ma jagħtux ġurament minn jeddhom waqt il-kawża li mhumiex debituri, jew li ma jiftakrux jekk il-ħaġa għietx imħalla.*

F'dan il-każ, is-socjetajiet konvenuti ma tawx ġurament minn jeddhom li mhumiex debituri, jew li ma jiftakrux jekk id-depožitu giex imħallas. Għal kuntrarju, prodott jixhed in subizzjoni, Mario Gatt, għas-socjetà konvenuta *Gatt Properties Limited*; jikkonferma li l-atturi kienu ħallsu depožitu ta' erbat elef tmien mitt liri maltin (Lm4,800), jikkonferma li l-kuntratt finali ma sarx, u jikkonferma wkoll li huwa ma raddx lura d-depožitu lill-atturi.

B'mod simili, u da parti tiegħu, George Farrugia, għas-socjetà konvenuta *Zomman Company Limited*, mhux talli jikkonferma li l-atturi ħallsu depožitu li huwa ma raddilhomx lura minkejja li l-kuntratt finali ma sarx. Talli jżid li skontu, id-depožitu għandu jintradd lura lill-atturi minkejja li l-konvenju skada u dan abbażi tal-irġulija.

Kelma, din “l-irġulija” li giet ribadita diversi drabi mill-atturi u dan ix-xhud li miegħu jirriżulta li kienu l-aktar jitkellmu l-atturi.

Minn hawnhekk, mhux talli ma jirriżultax ġurament deċiżorju favur l-eċċeżżjoni tal-preskrizzjoni mqajma mis-soċjetajiet konvenuti, talli iżda jirriżulta l-kontra, ossia; ammissjoni tad-debitu u baži ta’ ftehim għar-ritorn tal-valur reklamat mill-atturi msejsa fuq promessa tal-istess ritorn skont “l-irġulija”. Tali ammissjoni tirriżulta mix-xhieda ta’ rappreżentanti taż-żewġ soċjetajiet konvenuti.²⁵

Magħdud dan, din il-Qorti anqas thoss li għandha tissofferma ruħha dwar jekk seħħx ksur tal-preskrizzjoni b'ammissjoni tad-debitur a tenur tal-Artikolu 2133 tal-Kap. 16, liema ammissjoni jirriżulta čar li seħħet.

Decide:

Għaldaqstant, in vista tal-premess u għar-raġunijiet kollha hawn fuq espressi, din il-Qorti qiegħda taqta’ u tiddeċiedi din il-kawża billi tiċħad l-eċċeżżjonijiet preliminari numru wieħed (1) u tnejn (2) tas-soċjetajiet konvenuti u tordna l-prosegwiment tal-kawża fuq il-mertu.

Bl-ispejjeż ta’ din id-deċiżjoni preliminari jibqgħu riżervati ghall-ġudizzju finali.

(ft) Dr Brigitte Sultana
Maġistrat

(ft) John Vella
D/Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur

---

²⁵ Il-validità tar-rappreżentanza tas-soċjetajiet konvenuti mix-xhieda nominati hija kkonfermata mhux biss mill-istess testimonjanza tax-xhieda iż-żda wkoll mid-dokumenti esibiti mill-konvenuti nfishom b'nota tagħħom tal-15 ta' Lulju, 2022 – dokumenti maħruġa mir-Registru tas-Soċjetajiet.